

OBSAH :

SAMOSPRÁVA :

Načo sú nám župné voľby?
Dušan Sloboda

ŠTUDENTSKÁ ESEJ 2009 :

Piaty stupeň pyramídy
Terézia Príšiová

GLOSA :

Falošný vlastenecký diktát
Zuzana Humajová

NAČO SÚ NÁM ŽUPNÉ VOĽBY?

Dušan Sloboda

Nemyslím si, že postačujúcim liekom na zvýšenie opakovanej chorobne nízkej účasti v župných voľbách a všeobecne na zvýšenie záujmu ľudí o dianie na tejto úrovni samosprávy tkvie v tom, že by sme osem umelých krajov, ktoré sme zdedili ako pohrobka z mečiarizmu, nahradili približne šestnástimi prirodzenými regiónmi, ktoré sa na našom území historicky vyvíjali stáročia. Zároveň som však presvedčený, že druhá, tzv. župná úroveň samosprávy má na Slovensku svoje opodstatnenie.

Ohliadnime sa krátko za priebehom a výsledkom župných volieb, v ktorých sme si v novembri 2009 už po tretí raz volili zástupcov na úrovni krajskej samosprávy.

Nezáujem a prehra pravice

Očakávaná nízka účasť sa potvrdila, keď v prvom kole prišlo k urnám 22,90% (v roku 2005 to bolo 18,02%, v prvých voľbách v roku 2001 26,02%) a možnosť rozhodnúť o mene župana v druhom kole prilákala len 18,39% voličov (v roku 2005 to bolo dokonca iba 11,07%, v prvých voľbách v roku 2001 22,61%). Nevraviac o tom, že účasť bola niektorými politickými stranami umelo zvyšovaná nehanebným kupovaním si hlasov, a to najmä (no nielen) v prostredí rómskej komunity. Haniť by sme mali v prvom rade tie strany. No aj tieto voľby odhalili úskalia, ktoré so sebou nesie všeobecné a rovné volebné právo.

Opakujúce sa široké spojenie v rámci tzv. slovenskej – alebo skôr protimadžarskej – koalície (SMER, SDKÚ-DS, ĽS-HZDS, KDH) v Nitrianskom kraji zas odhaľuje okrem bezhodnotovej politiky pravicových strán v tomto kraji i fakt, že uplatňovanie väčšinového volebného systému v národnostne zmiešanom území nie je vhodné. Tie príčiny napätia však neodstráni ani žiadny iný.

Celkovú prehrú pravice v týchto voľbách koriguje len zmena v Bratislavskom kraji, a to tak v zastupiteľstve (očistenom od „odfencov“ z SDKÚ-DS) ako i na poste župana. Bude zaujímavé sledovať, či pravica bude v tomto kraji vládnuť efektívne a transpa-

rentne tak, ako sľubovala pred voľbami, a či túto šancu ukázať občanom Slovenska, že to ide i inak, nepremrhá.

Potrebuje komunálnu reformu

Súčasný nie optimálny stav decentralizácie je dôsledkom neochoty najmä tej postkomunistickej časti politického spektra umožniť realizáciu reformy verejnej správy v takej forme a postupnosti, aká by bola logická a žiaduca. Prv, než boli konštituované samosprávne kraje, malo totiž na Slovensku dôjsť ku komunálnej reforme. Teda k združeniu, či ak chcete k zlúčeniu, takmer troch tisícok našich obcí a miest. Sídlná štruktúra na Slovensku je charakteristická

Župné voľby sú zbytočným luxusom

výraznou fragmentáciou – vyše dve tretiny z takmer 3 000 slovenských samospráv predstavujú obce, ktoré majú menej než 1 000 obyvateľov.

Mnohé malé obce dnes nie sú schopné ekonomicky efektívne plniť svoje funkcie v prospech občana. A zbytočne sa mŕňajú naše dane na aparát pozostávajúci z takmer troch tisícok starostov a primátorov, vyše 21 000 komunálnych poslancov a desiatok tisíc úradníkov pôsobiacich na obecných, miestnych a mestských úradoch.

Župné voľby ako zbytočnosť

Zlúčenie obcí a miest do približne 300 municipalít, ako to navrhujú odborné štúdie, by nebolo samoúčelnou redukciou, ale zefektívnením správy vecí verejných. Po realizácii tohto kroku by bolo potrebné redefinovať i hranice a počet žúp – dnes neosobne a umelo nazývaných tiež vyššie územné celky. Ak by sa približne 300 samosprávnych celkov, ktoré by na Slovensku vznikli po realizácii komunálnej reformy, rozdelilo na základe odborných kritérií do približne 16 žúp v rámci prirodzených regiónov (ako sú Šariš, Spiš, Zemplín a ďal-

šie), bolo by podľa mňa logické previazať viac obe úrovne samosprávy i zmenou spôsobu delegovania našich volených zástupcov na župnej úrovni.

Župné voľby by sme mohli pokojne zrušiť – našimi zástupcami v župných zastupiteľstvách by sa mohli stať starostovia a primátori budúcich municipalít (združených obcí). Pri počte približne 300 samospráv a 16 žúp by na jednu župu priemerne pripadlo 19 samospráv, teda 19 starostov a primátorov zvolených občanmi v komunálnych voľbách, ktorí by sa zároveň z titulu tejto funkcie stali automaticky členmi župného zastupiteľstva. A pokojne by sme im mohli prenechať i voľbu župana, ktorým by sa mohol stať jeden z nich. Nakoniec, predsedu Národnej rady SR si tiež nevolíme priamo, tak prečo nie?

Dvojúrovňovú samosprávu zachovať

Dvojúrovňový model samosprávy na Slovensku má a mal by zmysel i naďalej aj v prípade realizácie naznačeného návrhu. Sú kompetencie, ktoré je efektívnejšie spravovať na komunálnej (municipálnej) úrovni, no na strane druhej sú tu i kompetencie, ktoré majú širší, než len miestny charakter, a tie by mali spravovať mestá a obce spoločne – ako príklad uvedme správu a výstavbu regionálnej dopravnej infraštruktúry, či niektoré typy sociálnych, zdravotníckych, kultúrnych či školských zariadení. Som presvedčený, že tieto kompetencie by sa efektívnejšie spravovali v prirodzených regiónoch po realizácii komunálnej reformy, a to priamo starostami a primátormi, ktorých väčšina obyvateľov pozná aspoň po mene.

A keď už sme pri tých menách, vedeli by ste nebudaj vymenovať poslancov, ktorí dosiaľ zastupovali váš volebný obvod v zastupiteľstve vášho samosprávneho kraja? Alebo tých, ktorí boli aktuálne zvolení? Ozaj? Lebo ja sa priznám otvorene, že veru neviem...

Autor je analytik KI.

PIATY STUPEŇ PYRAMÍDY

Terézia Píšiová

„Neverte revolúciám.
Ľudia umierajú a nič sa nezmení.“

Terry Pratchett

Pripomíname si dvadsiate výročie nežnej revolúcie. Pred dvoma desaťročiami padol totalitný režim, ktorý má vo svete na svedomí milióny mŕtvych. Ďalšie státisíce ľudí boli väznené, mučené alebo prenasledované, slobodné voľby alebo súkromné vlastníctvo neexistovali. Slovensko prešlo od 17. novembra 1989 kus cesty, na ktorej od nuly budovalo nový politický systém i vlastnú štátnosť. Dnes máme všetky formálne garancie demokratického života.

Keď sa však započúvame do bežných rozhovorov, čoskoro nadobudneme pocit, že niečo nie je v poriadku. Ľudia totiž na totalitu spomínajú ako na Zaslúbenú zem, kde nikomu nič nechýbalo a všetko bolo lepšie. A na záver dodajú: „Keby sa to tak dalo vrátiť späť!“

Kde sa stala chyba?

Privysoké očakávania. Človek je zvláštny tvor. Nikdy nie je spokojný. Po niečom túži, a keď to získa, chce zas niečo iné. Ekonomika hovorí, že ľudské potreby sú neobmedzené. Nech je cesta za cieľom akokoľvek namáhavá, šťastie z jeho dosiahnutia netrvá prídlho. Kdesi v ľudskej hlave sedí malý čertík, ktorý nám šepká, že niekde ďalej nás čaká niečo ešte lepšie. To isté sa deje so slobodou. Keď jej nebolo, chýbala. Teraz ju máme, no nevážime si ju a túžime zas po niečom inom. Sloboda zovšednela. Stala sa samozrejmosťou, ba až otravnou zbytočnosťou. Ľudia sa nezúčastňujú volieb, lebo ich obťažuje už predstava, že si budú musieť vytvoriť názor a vyjadriť ho. Pritom ide o ich budúcnosť – otázku, ktorá sa bytostne dotýka každého. Je paradoxné, že tak zaobchádzame s právom, ktoré v mnohých krajinách dodnes nie je bežné.

Keď sa Československo stalo slobodným, demokratickým štátom, rozčarovanie prišlo prekvapivo rýchlo. Iste, veľké nádeje sú často nereálne. A ľudia, ktorí sa pred dvoma desaťročiami rozhodli vyjsť na námestia,

boli hnaní práve nimi. Mnohí boli presvedčení, že odstránenie totality postačí na nový, skvelý svet. Potom prišlo sklamanie, keď vysvitlo, že demokracia vždy neznamená spravodlivosť, že láska nezaručí víťazstvo pravdy, že nový režim neznamená slobodu len pre obeť socializmu, ale aj pre mafianov, eštechákov a tunelárov. Mnohí na nové pomery zanevreli, pretože im nepriniesli všetko, čo čakali a neuvedomili si, že raj na zemi žiadny politický systém vybudovať nedokáže.

Nedostatky demokracie. Pojem demokracia vznikol v starom Grécku a znamená „vláda ľudu“. Menšina sa podriaďuje rozhodnutiam väčšiny a väčšina rešpektuje práva menšiny. Medzi jej najväčšie výhody patrí silná ochrana práv jednotlivca, deľba moci, sloboda prejavu, ale aj zaistenie podmienok pre dôstojný život. Je teda úžasným vynálezom, ktorý dáva každému šancu podieľať sa na smerovaní krajiny. Demokraciu kritici radi odsudzujú za to, že nie je dokonalá. Má skutočne mnoho nedostatkov, napríklad sklony rýchlo sa zvrhnúť na tyraniu väčšiny. Winston Churchill však povedal, že demokracia je najhoršia forma vlády – okrem všetkých ostatných, o ktoré sa občas ktosi pokúšal. (1) Nie je bezchybným modelom vlády, ale jednoducho najlepším, čo ľudia doteraz vymysleli. V demokracii sa k moci nedostane nikto, ak si to neželá väčšina. Mám síce iba jeden hlas, ale rovnako je na tom môj sused, šéf aj prezident. To je na demokracii krásne.

Sloboda však prináša aj menej príjemnú zodpovednosť. Ak je stav nášho štátu biedny, je to iba naša vina. Žiadni okupanti, diktátori ani zahraniční manipulátori, na ktorých sa tak radi vyhovárame. Oni naše vlády nezvolili. Nedali im moc, nedali im do rúk naše dane, dlhy ani nástenkové tendre. To všetko my. My a nikto iný máme v rukách osud našej krajiny. O našej budúcnosti bude rozhodovať iba tá vláda, ktorú si zvolíme.

Nedostatky ľudí. Na otázku „Kedy bude demokracia fungovať dokonale?“ existuje jednoduchá odpoveď: „Keď v nej budú žiť dokonalí ľudia.“ Zvolia si správnu vládu a budú žiť v šťastí a prosperite. Ozajstní ľudia však takí nie sú. Skutočný volič nadšene vyberie

tú najhoršiu možnosť, a potom sa čuduje, kam sa jeho vlast' rúti. Verí pekným rečiam a má sklony prehladať škaredé skutky. Demokracia je úžasná vo svojej slobode, keď však skombinuje nečestných politikov s navivnou masou voličov, vznikne nebezpečná kombinácia.

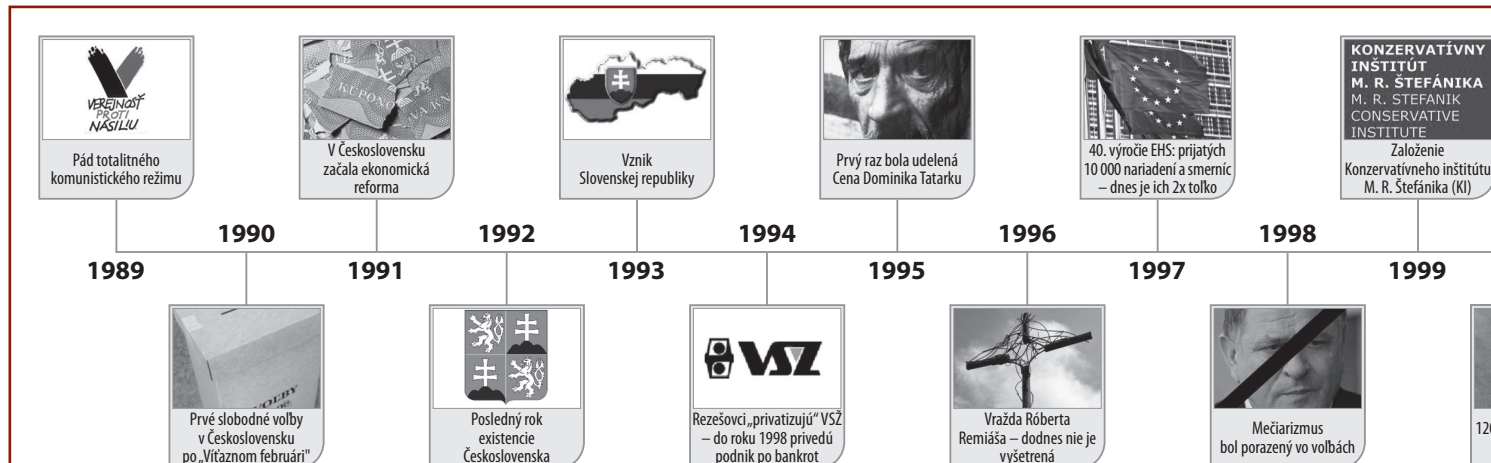
Množstvo ľudí verí, že na zmenu revolúcia stačí. Keď potom príde nový režim a veci fungujú po starom, nechápu, kde sa stala chyba. Lenže revolúcie nie sú samospasiteľné. Politický systém je ako prázdna schéma, ktorá bez ľudí neznamená nič. To my, občania, formujeme svoj svet. A ľudia sú vo svojej podstate stále rovnakí. Naše inštinky, povahy a konanie nedokáže zmeniť žiadny prevrat. Hoci stále čakáme, že zvonku príde zmena, ktorá odhalí to najlepšie v nás, svoje vlastné vnútro prestávať nedokážeme. Dokonalých ľudí totiž žiadny režim nedodáva. A bez nich sa žiadny raj na zemi konať nebude.

Deformácia minulosti. Hovorí sa, že na vlastných chybách sa človek najlepšie učí. Prečo potom národ, ktorý prežil dvadsaťjeden rokov s okupačnými vojskami pod oknami, drzo vykrikuje, že „za sociku bolo lepšie“? Kto to zažil na vlastnej koži, mal by najlepšie vedieť, prečo by sa bývalý režim už nikdy nemal vrátiť na svetlo Božie.

Ľudská pamäť, žiaľ, nie je dokonalá ani presná. Mnohokrát deformuje naše spomienky a robí z reality akýsi subjektívny zostrih. Podvedomie blokuje zlé a zvýrazňuje príjemné zážitky, ospravedlňuje omyly a vykresľuje nás v lepšom svetle. Možno preto si mnohí pamätajú krásne spartakiády, ale agentov a gulagy už nie.

Na niektoré veci by sa ale zabudnúť nemalo. Skúsenosť s komunistami môže byť silnou zbraňou v našich rukách. Môže nás uchrániť pred nočnou morou z minulosti, pred tým, že sadneme na lep rovnakému peknému klamstvu. O túto zbraň sa však sami pripravíme, ak dovolíme času zdeformovať spomienky. Mrazivé zážitky rodičov môžu pomôcť našej generácii zamknúť príznak komunizmu do skrine a zahodiť kľúč.

Štokholmský syndróm. Existuje psychologický jav nazývaný štokholmský syndróm.

Prejavuje sa na obetiach únosu, ktoré trávili dlhší čas so svojím väzňateľom. Postupne si k nemu vytvorili pozitívny vzťah, zastávali sa ho, ľutovali ho a ospravedľovali jeho konanie. Keďže dav sa mnohokrát podobá živému tvorovi, bolo by zaujímavé skúmať, či sa tento syndróm môže prejavovať aj na celej krajine.

George Orwell v románe 1984 vytvoril pojem „doublethink“ ako myšlienkový pochod človeka, ktorý dokáže bez problémov považovať za správne dve protichodné tvrdenia. Práve tak obeť štokholmského syndrómu vie, že únosca jej úmyselne ubližuje, no napriek tomu si k nemu vytvorí puto. Nie je to presný popis toho, čo sa stalo nám? Socializmus mal viacero lákadiel, ktoré mohli vytvorenie opísaného vzťahu uľahčiť. Ponúkal útulnú kľietku a súdruhov, ktorí inštruovali ako myslieť, takže si nebolo treba trápiť mozog. Väčšinu priemerných si získali povýšením tuctovosti na ideál a šedivosti na želaný efekt. Hromada dobrých dôvodov, prečo možno mať rád svojho tyrana.

Uprednostnenie pohodlnej kľietky. Veľké množstvo Slovákov verí, že demokratický štát, v ktorom slobodne cestujú, podnikajú, nadávajú a sťažujú sa, nemožno s kvalitami socializmu ani porovnať. Čo tam po ľuďoch stratených na Sibíri, prenasledovaných pre vieru, čo tam po obetiach politických procesov. Hlavne, že práca bola a mlieko stálo dve päťdesiat.

Čo si budeme nahovárať, mnohí by voľnosť či prístup k informáciám bez váhania vymenili za pohodlnú kľietku s pravidelným krmením. Ich správa je jasná: nepotrebuje vlastné názory a nestojíme o možnosť slobodne ich prezentovať. Kašleme na vieru – aj tak sa nám stále niečo zakazuje. Nezáujma nás krv na rukách, ak nás budú tie ruky kŕmiť. Nechceme spravodlivú súťaž, slobodný trh. Netúžime dosahovať úspechy vlastnou usilovnosťou, nápadmi a pracovitosťou, stačí, ak nám za postávanie pri výrobnom páse nalinkujú priemerný plat a budeme si aspoň konečne všetci rovní.

Maslowova teória v slovenskom šate

Americký psychológ Abraham H. Maslow je autorom teórie potrieb. „Podstatou tejto teórie je vymedzenie rozhodujúcich potrieb človeka ako zdroja základných motívov jeho správania. Potreby sú usporiadané v určitom poradí – stupňoch (pyramída potrieb), ktoré súčasne odrážajú aj význam (váhu) potreby v celej štruktúre potrieb.“ (2)

Naše konanie je vo veľkej miere ovplyv-

nené snahou o naplnenie potrieb. Maslow ich rozdelil tak, že v prvej skupine v základní pyramídy sa nachádzajú existenčné potreby, v druhej potreba pocitu bezpečia, potom sociálne potreby a až v piatej skupine, na vrchole pyramídy, je potreba seberealizácie a možnosti ovplyvniť svoj život a okolie. Až keď je potreba uspokojená, stráca význam a jej miesto preberajú potreby z vyššej skupiny.

Práve snaha ľudí o naplnenie svojich potrieb v uvedenom poradí môže vysvetliť veľkú a iracionálnu popularitu ľavice. Maslowova pyramída dáva najväčší dôraz na existenčné potreby, ktoré musia byť naplnené, aby človek prežil a netrpel. Žiaľ, súčasná kríza ešte ostrejšie vyčleňuje skupiny ľudí v hmotnej núdzi, ktorí riešia otázky prežitia. Potom nasleduje potreba bezpečnosti. Maslow zdôrazňuje, že nejde len o bezpečnosť fyzickú, ale hlavne ekonomickú, ľudia sa boja náhlych zmien a ich dopadov. Trhový hospodársky systém a jeho stále prítomné hospodárske cykly a nezamestnanosť tak socialistom voličov priťahuje.

Ak porovnáme ponuku demokracie a totality, pochopíme, prečo v súčasnosti mnohí cítia sympatie k šedej kľietke socializmu a sloboda demokracie v nich vzbudzuje hlbokú nedôveru. Demokracia dáva ľuďom možnosť prejavovať názor, využiť svoju osobitosť, podnikavosť a sťaživosť na dosiahnutie svojich cieľov. Potreby seberealizácie sú však až na vrchole pyramídy, pred nimi sa nachádzajú prežitie a bezpečnosť, ktoré sa nášmu podvedomiu javia ako dôležitejšie. Okrem toho, zatiaľ čo prvé dve skupiny potrieb sú pre všetkých rovnaké, ďalšie poradie sa mení od človeka k človeku. Pre niekoho je sloboda prejavu rovnako dôležitá ako jedlo alebo bývanie, iný ju vo svojom rebríčku potrieb nemá vôbec. Socializmus ponúka naplnenie prvých dvoch skupín potrieb ako ústavou garantované právo. Napríklad potraviny: všetci si pamätajú, že rožky stáli pár halierov, ale na cenzúru médií si už nepamätá skoro nikto. Prečo? Lebo potraviny sú pre nás naliehavšia potreba. Alebo práca – mohla byť nezáujímavá, slabo platená, neposkytovala žiadnu seberealizáciu ani rast – no bola istá. Dnes nám síce ponúka omnoho väčšie finančné ohodnotenie aj lepšie tvorivé podmienky, no nedáva to, po čom veľmi túžime – istotu. Kombinácia málo + určite u nás zväzčí viac ako mnoho + možno. Dá sa teda

očakávať iný vývoj udalostí, ak ich utvárajú takto motivovaní jednotlivci?

„Tí, čo stáli na strane Ľudu, boli nakoniec vždy rozčarovaní. Ľud má totiž sklony byť veľmi nevďačný, nevie oceniť, čo sa preň urobilo a nechce ani poslúchať, ani myslieť dopredu. Naopak, má sklony byť spiatočnícky, obmedzený a nevelmi bystrý. A tak deti revolúcií čelili prastarému problému: nebolo to v tom, že by mali zlý druh vlády, ale zdalo sa, že mali zlý druh Ľudu.“ (3)

Naše správanie však neurčuje iba podvedomie. Máme rozum a máme svedomie, používajme ich. Ak nám ktokoľvek jednu rukou núka istoty, ktoré nám reálne nie je schopný dať a druhou berie naše práva, nie je to dostatočný motív na sebaobranu? Obmedzuje sa sloboda tlače. Mizne nestrannosť súdov a polície. Z obetí sa robia vinníci a naopak. Potrebuje znovu prísť o všetko, čo vydobyla nežná revolúcia, aby sme pochopili cenu slobody? Chcem veriť, že na Slovensku stále žijú ľudia, ktorí si nemyslia, že pohodlná kľietka je hodná zviazaných rúk. Že mnohí nezabudli na množstvo krívd a nepravostí, ktoré socializmus napáchal. A že sa im nepáči, kam Slovensko smeruje.

Vystríme chrbyty a nenechajme si zapchať ústa.

Použitá literatúra:

- 1) Spencer-Churchill, W. L.: *Prisudzované citáty*. Dostupné z http://sk.wikiquote.org/wiki/Winston_Churchill
- 2) Galajdová, V. – Hitka, M.: *Motivácia a osobnosť*. Dostupné z <http://www.miloshitka.szm.sk/motivaciai.html>
- 3) Pratchett, T.: *Nočná hlička*, TALPRESS, Praha, 2003, 509 s., ISBN 80-7197-217-7

Autorka je študentka Fakulty medzinárodných vzťahov Ekonomickej univerzity v Bratislave.

Esej sa umiestnila na 1. mieste v rámci súťaže *Študentská esej 2009 na tému November 1989 a 20 rokov slobody /Stav občianskych, politických a ekonomických slobôd na Slovensku dve desaťročia po páde komunistického režimu /, ktorú vyhlásil KI. Mediálnym partnerom súťaže je týždenník .týždeň a politicko-spoločenský magazín prave-spektrum.sk. Hlavným partnerom a sponzorom súťaže je spoločnosť Gratex International, a. s. a internetový obchod Realshop. Ďalším partnerom a sponzorom súťaže je Ing. Tibor Takáč, GEOPLÁN-Rožňava, s. r. o.*

Všetky ocenené eseje sú zverejnené na www.konzervativizmus.sk.

 <p>2000</p>	 <p>2001</p>	 <p>2002</p>	 <p>2003</p>	 <p>2004</p>	 <p>2005</p>	 <p>2006</p>	 <p>2007</p>	 <p>2008</p>	 <p>2009</p>	 <p>2010</p>
---	---	---	---	---	---	--	---	---	---	---

FALOŠNÝ VLASTENECKÝ DIKTÁT

Zuzana Humajová

Poslanci Národnej rady Slovenskej republiky Rafael Rafaj a Ján Slota predložili do parlamentu návrh zákona na podporu vlastenectva, ktorý určuje fyzickým i právnickým osobám ich vlastenecké povinnosti. Okrem iného určuje, kde všade a kedy sa bude hrať povinne štátna hymna. V školách to bude nielen na začiatku a na konci školského roka, ale aj každý deň pred začiatkom prvej vyučovacej hodiny v každej triede. Hymna sa má hrať i pred každým začiatkom rokovania vlády a Národnej rady Slovenskej republiky, na začiatku každého zasadnutia obecného, miestneho, mestského zastupiteľstva alebo zasadnutia zastupiteľstva samosprávneho kraja, na začiatku každého verejného zhromaždenia obce, mesta alebo samosprávneho kraja, ba dokonca aj na športových podujatiach a športových súťažiach.

Je čudné, že otcovia vlasti nezašli ešte ďalej. Hymna ako povinná predvoľba zvonenia do mobilov, to by bol zásah! Jasně, naoko by sa ľudom ponechal slobodný výber, opatrnejší občania by však rýchlo pochopili. Keď by zaznela na ulici či v autobuse štátna hymna ako zvonenie z mobilu a jeho majiteľ by sa pri prijatí hovoru predstavil plným menom, mohli by sa správni vlastenci ľahko identifikovať sami medzi sebou. Vlastenecká lavína by sa začala krásne nabaľovať. Kto by chcel mať istotu, že bude zaradený medzi vlastenecky nepoškvrnených občanov, siahol by po viditeľnejších symboloch. Snažívi výrobcovia ľudovomeleckých suvenírov držia už dnes prst na vlasteneckom pulze dňa. Stačilo by, keby zvýšili produkciu drevených Jánošíkov, valašiek a krpčov, aby si nimi mohli nielen zahraniční turisti, ale aj našinci vyzdobiť príbytky. A vlastenecky cítiaci výrobcovia tovarov bežnej spotreby by sa vďaka pripojili. Slovenský znak na každej vhodovej dvere, kľučky

v tvare dvojkríža, samolepiace dekoratívne fólie trojvršia na okná i steny, kávové hrnčeky s vyobrazením najvyšších štátnych predstaviteľov, toaletný papier tiež – to všetko by šlo na odbyt ako po masle. A na podporu zdvihutej vlasteneckej vlny by mohli otcovia vlasti hru pritvrdiť a nariadiť povinné nosenie trikolóry. Najprv iba na štátne sviatky, potom každodenne. Kto by odmietol takúto výzdobu seba, svojho obydľia či pracoviska, bol by automaticky označený za podozrivú osobu. Čierne listiny protištátnych živlov majú na Slovensku dlhú tradíciu z rôznych režimov. A podľa návrhu „vlasteneckého“ zákona sme povinní ctíť si tradície našej štátnosti. Sme dokonca povinní zachovávať úctu k samotnému štátu, nech by sa opäť vydal hoc i na totalitné scestie, ctíť si jeho ústavné orgány, nech by boli akokoľvek choré a nevykonné. Obava z ďalších čiernych zoznamov je preto namieste.

Povedzme si to na rovinu – predkladaný návrh zákona nemá za cieľ slúžiť na podporu vlastenectva, ale na vynútenie si občianskej poslušnosti a prenasledovanie „neposlušných“, a to aj bez povinnej hymny v mobiloch. V prípade, že tento národný výhonok parlament prijme, ľahko nám zaburíní i tie posledné zvyšky slobody, slušnosti a zdravého rozumu. Na Slovensku je verejnosť naučená mlčky a bez odporu prijať každú hlúposť vrchnosti. Pragmaticky sa prispôbiť je v tejto krajine väčšinový postoj. V tomto prípade sa nám to však môže všetkým vypomstiť. Nápad rozdeliť spoločnosť podľa vlasteneckej nálepky nie je iba drobná nepríjemnosť. Je to vážne ohrozenie demokracie a slobody a treba odmietnuť nahlas a včas.

Autorka je analytička KI.

UDIALO SA:

1) Dňa 3. novembra 2009 bola zverejnená petícia, ktorou sa petičný výbor obrátil na Generálnu prokuratúru SR so žiadosťou preskúmať znalecký posudok dekana LF UK Prof. MUDr. Petra Labaša, týkajúceho sa napadnutia Hedvivy Malinovej. Petíciu je možné podporiť i prostredníctvom change.net.sk. Viac na webstránke KI v sekcii KI INFORMUJE.

2) Dňa 3. novembra 2009 Správna rada o. z. Človek v ohrození udelila cenu občianskeho aktivisti a riaditeľovi KI Ondrejovi Dostálovi. Viac, vrátane videozáznamu, na webstránke KI v sekcii KI INFORMUJE.

3) Dňa 4. novembra 2009 sa v rámci medzinárodného festivalu dokumentárnych filmov Jeden svet v Bratislave konala diskusia na tému 20 rokov slobody. Jej hosťami boli Fedor Gál, Martin Bútor a riaditeľ KI Ondrej Dostál. Viac, vrátane videozáznamu, na webstránke KI v sekcii KI INFORMUJE.

4) Dňa 9. novembra 2009 Atlas Economic Research Foundation udeľovala vo Washington Templeton Freedom Awards za rok 2009. Jedným z nositeľov tohto prestížneho ocenenia je i KI za cyklus CEQLS. Cenu prevzal Peter Gonda, ekonóm KI a koordinátor cyklu CEQLS. Viac na webstránke KI v sekcii KI INFORMUJE.

5) Dňa 19. novembra 2009 sa analytik KI Radovan Kazda zúčastnil kongresu Deň odpadového hospodárstva 2009 – Na ceste k energii odpadov s prednáškou na tému Dopad krízy na oblasť odpadového hospodárstva.

6) Dňa 23. novembra 2009 KI v spolupráci so SKOI s podporou Penta Investments organizovali ďalšiu z cyklu prednášok CEQLS. Tentoraz v Bratislave prednášal Gene Smiley, emeritný profesor ekonómie, Marquette University, Milwaukee, na tému Veľká depresia a súčasná ekonomická kríza: podobnosti a rozdiely. Viac, vrátane videozáznamu, na webstránke KI v sekcii KONFERENCIE.

7) Dňa 26. novembra 2009 KI organizoval v Bratislave konzervatívny klub na tému Reforma školstva bez učebníc?. Hosťami analytičky KI Zuzany Humajovej, ktorá diskusiu uviedla a moderovala, boli Anna Chlupíková, David Králik, Veronika Adamčíková, Gréta Korpádiová a Martin Mojžiš. Viac, vrátane videozáznamu, na webstránke KI v sekcii KONZERVATÍVNE KLUBY.

8) Dňa 30. novembra 2009 analytik KI Ivan Kuhn prezentoval na tlačovej konferencii výsledky monitoringu, z ktorého vyplynulo, že ministerstvá obstarali predražené webstránky pre operačné programy za milióny korún. Viac, vrátane videozáznamu, na webstránke KI v sekcii KI KOMENTUJE.

9) V novembri 2009 sa z okruhu ľudí KI v médiách nielen k aktuálnym témam vyjadrovali: Ondrej Dostál, Peter Gonda, Zuzana Humajová, Radovan Kazda, Ivan Kuhn, Martin Kríž, Dušan Sloboda a František Šebej. Viac nájdete na www.konzervativizmus.sk v sekcii ČLÁNKY, ROZHOVORY, KI KOMENTUJE, AUDIO/VIDEO KI a BLOGY.

AKADÉMIA KLASICKEJ EKONÓMIE 2010

KI v partnerstve s Vysokou školou manažmentu otvára v roku 2010 tretí ročník cyklu seminárov Akadémie klasickej ekonómie (AKE).

Prihlásiť sa na AKE je potrebné prostredníctvom zaslania vyplnenej prihlášky a formuláru k nej e-mailom na adresu ake@institute.sk najneskôr do 15. januára 2010.

Viac informácií o cykle a možnosti prihlásiť sa naň nájdete na webstránke www.ake.institute.sk.

KONZERVATÍVNY
INŠTITÚT
M. R. ŠTEFÁNKA
M. R. STEFANIK
CONSERVATIVE
INSTITUTE